

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya
- Xarxa Barcelona +Sostenible

Vuit milions de tones de plàstic al mar cada any

La Societat Catalana de Biologia organitza la jornada: «Els residus de les ciutats»

R. Permuy (ACCC). «El plàstic forma part ja de la cadena tròfica.» Amb aquesta afirmació, Anna Sánchez Vidal, investigadora del grup de Geociències Marines de la Universitat de Barcelona (UB), va posar sobre la taula el passat 14 de desembre a l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) un dels greus problemes derivats dels residus que generem. Sánchez va mostrar una sèrie de fotografies amb les quals es confirmava que el plàncton del Mediterrani arriba a ingerir fragments de plàstics que surten a les nostres aigües i que més tard passen als peixos que s'alimenten d'aquests microscòpics éssers vius.

Com a mostra, el 2010 es calcula que almenys 8 milions de tones de plàstics es van llançar als mars i oceans del nostre planeta. Aquest problema augmenta, segons confirma Anna Sánchez, per la fragmentació d'aquests materials -en molts casos no biodegradables- i perquè en les zones fredes de la Terra «passen a formar part del gel, sent alliberats i escampats amb un desglaç més gran de l'habitual a causa del canvi climàtic».

Anna Sánchez a la taula de ponents a la dreta de la imatge (foto: ACCC)

L'acumulació de plàstic en el mar a ser potser la més destacada de les problemàtiques mostrades en la passada jornada de Santa Llúcia, coorganitzada anualment per la Societat Catalana de Biologia amb la col·laboració de l'Associació Catalana de Comunicació Científica i dirigida a periodistes i públic en general amb interès en la temàtica per analitzar, de la mà d'experts, un tema científic d'actualitat. A la cita es va tractar la situació i evolució de la gestió dels residus urbans a Catalunya. Francesc Giró -ajudant de direcció de l'Agència de Residus de Catalunya adscrita al Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya- va exposar quina és la situació actual de la gestió de residus a Catalunya tot partint de la base que «a Europa en general el consum de recursos supera la disponibilitat local, amb l'impacte ecològic que això representa». «Què passa quan un producte acaba la seva vida útil? Hem de passar d'un model d'economia lineal -on no hi ha reutilització- a un de circular, per minimitzar els residus on destaca la reducció, la reutilització i el reciclatge», va indicar Giró. El tècnic del Departament va presentar una detallada sèrie de dades sobre els residus produïts i processats a Catalunya a partir del Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya (PRECAT), que té, entre altres horitzons, aconseguir que el 2020 tots els residus arribin correctament classificats al dipòsit d'escombraries. Entre altres dades, Giró va assenyalar que, en pes, pràcticament el 50% dels nostres residus són biodegradables i que anualment produïm uns 51 kg de residus orgànics per habitant. Sobre la distribució dels residus en funció dels contenidors de recollida selectiva, Giró va apuntar que el 37% és orgànic, l'11% és paper, el 9% envasos, el 8% vidre i el restant 35% són un altre tipus de deixalles. Giró va reflexionar que potser seria interessant que el ciutadà pogués veure un rebut amb el detall que suposa el cost que se li atribueix de la gestió dels residus (a manera de factura de l'aigua o de l'electricitat).

Josep M. Casas i Sabata, catedràtic i director del Màster en Gestió Ambiental de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), va afegir

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya
- Xarxa Barcelona +Sostenible

ressaltant que la clau és que «consumim molts recursos, fet que suposa generar un volum gran de residus». Com a mostra, si tenim en compte no només els residus urbans, sinó en general els que produeix l'activitat humana, com ara els industrials, «a Catalunya es generen de mitjana per habitant unes 7 tones de residus l'any», va concretar. Altres dades apuntades són que a Catalunya es generen anualment 1,78 milions de tones de residus ramaders, agrícoles i forestals i 3,6 milions de tones de residus procedents de les llars. Casas va indicar que l'objectiu és arribar a reciclar almenys el 50% dels residus el 2020. Sobre reciclatge, el professor de la UPC va apuntar que a Catalunya es reciclen 140.000 tones d'envasos l'any o per mostra d'un sector concret, el 2011 es van gestionar els residus de 92.000 vehicles, que corresponen a unes 78.000 tones. Casas va acabar la seva exposició tot recordant que la gestió dels recursos de vegades comporta mals més enllà dels ambientals, com en el cas del coltan a la República Democràtica del Congo, país que concentra més del 65% de les reserves mundials d'aquest mineral i que s'utilitza en la indústria electrònica, fet que ha provocat guerres i explotació infantil per al control de la seva extracció. Una situació a la qual cal afegir que «a l'Àfrica s'envia una bona part de les escombraries electròniques que generem».

José Mª Baldasano, catedràtic i investigador del Laboratori de Modelització Ambiental del Departament de Projectes d'Enginyeria de la UPC, va voler que en matèria de gestió de residus féssim una ullada al passat per veure-ho amb perspectiva. «Hem avançat molt. Recordo com en els anys cinquanta a Barcelona el llixivi de les deixades queia sobre les espatlles dels treballadors que recollien les escombraries en cabassos», va apuntar. Baldasano ha recordat que Catalunya va ser pionera a l'Estat en la dècada de 1980 amb la creació de la conselleria de Medi Ambient. L'investigador va apuntar que, malgrat tot això, encara queda camí a recórrer perquè la ciutadania sàpiga separar correctament els residus que produeix: «Si preguntem a algú del carrer, "les flors en quin contenidor van?", estic convençut que més d'un dubtaria.»

Xavier Roca, director tècnic del laboratori del Centre de Medi Ambient de la UPC, va centrar-se en l'impacte que els sistemes de tractament de residus tenen en la qualitat de l'aire. Per a Roca, és important tenir en compte l'orografia a l'hora de construir una planta de tractament de residus i valorar qüestions com «l'altura de les seves xemeneies, que repercuteix en les olors que arriben a les poblacions properes». Per a l'investigador, molts episodis de males olors són causa de «la falta de bons estudis previs per a l'establiment de determinades instal·lacions que poden ser el seu focus d'origen».

Per tancar la jornada, Albert Torras, cap de la secció de Prevenció de Residus de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), va indicar que actualment «tendim a reduir els residus, ja sigui per una conscienciació cultural o per la mateixa crisi.» Torras va incidir en apostar per la major reutilització possible del que tenim i evitar el consumisme sense control. El tècnic de l'AMB va presentar un decàleg de bones pràctiques, com poden ser «vendre o regalar aquelles coses que no fem servir buscant un nou propietari» o «reparar els productes que tenen petits desperfectes», una opció que pot tenir l'assessorament de l'equip de *Millor que nou*, una iniciativa de l'AMB que ajuda i assessora la ciutadania que vulgui realitzar petites reparacions, des del món de l'electrònica fins a una bicicleta.

La biografia científica de l'ecòleg Ramon Margalef als mitjans

El llibre *Ramon Margalef, ecòleg de la biosfera: una biografia científica*, recorda l'ecòleg català

La Fundació Agbar, entitat col·laboradora de l'ACCC, va presentar el passat 12 de novembre a l'Àgora Agbar de Cornellà de Llobregat el llibre *Ramon Margalef, ecòleg de la biosfera: una biografia científica*, editat per recordar el professor Ramon Margalef, traspassat el maig de 2004. L'acte,

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya
- Xarxa Barcelona +Sostenible

coorganitzat amb la Universitat de Barcelona, va ser moderat per Cristina Ribas, presidenta de l'ACCC.

El llibre, editat per Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona (UB) i patrocinat per la Fundació Agbar, és un homenatge a al professor Ramon Margalef, catedràtic d'Ecologia de la Universitat de Barcelona i un dels científics més productius i citats del món en l'àmbit de la ecologia.

L'acte es va completar amb una interpretació musical a càrrec del violoncel·lista Pau Codina, guanyador, entre d'altres, del 1r premi del concurs Guilhermina Suggia.

Ramon Margalef (foto: fundacioagbar.cat)

Hi van intervenir Angel Simón, president executiu d'Agbar; Dídac Ramírez, rector de la Universitat de Barcelona; Ignacio Escudero, director general d'Aigües de Barcelona; Narcís Prat, catedràtic d'Ecologia de la Universitat de Barcelona i coordinador del llibre; Ramon Folch, doctor en Biologia, i Martí Boada, doctor en Ciències Ambientals.

Al següent enllaç és possible descarregar una recopilació de l'impacte de la presentació del llibre als mitjans de comunicació:
<http://bit.ly/1RDqESz>

Falling Walls Berlin: el futur es femení

Crònica del soci Ramon Sangüesa, que assisteix a aquesta cita científica com el també membre de l'ACCC Lluís Amengual gràcies a una beca de l'European Union of Science Journalists' Associations (EUSJA) gestionada per l'ACCC

Ramon Sangüesa, equipocafeina (ACCC). Del 8 al 10 de novembre, Berlín ha estat el lloc on els murs del saber han volgut caure. La trobada Falling Walls cerca esfondrar les muralles dins la ciència, entre disciplines científiques, ciències bàsiques, experimentals, socials i humanes. Per rematar-ho i clavar-ho a la memòria del públic, cada presentació de Falling Walls va començar sistemàticament igual. Amb la resposta del o la conferenciant a la pregunta "on eres tu el 9 de novembre de 1989?", el dia que va caure el mur de Berlín. Doncs jo, a l'Institut Francès de Barcelona, dinant, i tant sorprès de no haver predit tal caiguda que em vaig decidir a anar directe cap a Berlín. No hi vaig arribar mai. Clar que això és una altra història. Finalment, aquest any -i d'altres- he estat a Berlín. La història ens compensa via casualitats/causalitats que no anticipem. En aquest cas i per a mí, en forma d'ajut per assistir a Falling Walls via ACCC i EUSJA, vaig arribar el 9 de novembre de nou a Berlín, exposat al bo i millor de la recerca de mig món.

Coneixement en positiu amb un toc crític

La Falling Walls Conference és un festival ràpid, encaixat en poc més de dos dies, amb moltes presentacions a l'estil TED però amb un toc europeu. Això ens estalvia en un 87% de les vegades un excés de psicologia positiva. Perquè a Falling Walls, si més no aquest any, no es defuig el toc d'atenció. Allò de la crítica encara hi té un espai, la qual cosa és molt d'agrar. Certament, vaig sortir-ne molt animat i positiu amb les possibilitats de la ciència. Ara, us he de dir que quasi em va animar més saber que no s'ha perdut el toc de reflexió i la capacitat d'arriscar-se a apuntar els problemes de la pròpia ciència.

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya
- Xarxa Barcelona +Sostenible

A Falling Walls, de risc n'hi ha. Risc en comprimir 100 presentacions de 3 minuts en el primer dia del Falling Walls Lab. Risc en proclamar des de la física la necessitat de mantenir capitalisme i democràcia (Dirk Helbing). Risc en fer presentar a un americà (Rush Holt, AAAS) la conferenciant de Metges Sense Fronteres que ens parlaria... del bombardeig americà de l'hospital de MSF a Kunduf. Risc en apropar la ciència i els diners del món ric i hiperdesenvolupat amb les idees i l'empenta del món no desenvolupat. Risc en denunciar des de la recerca científica la bretxa de gènere, la prepotència del poder financer, i, davant de molts i molts homes poderosos, evidenciar que el futur de la ciència és femení.

Si m'he de quedar amb dos moments d'aquest Falling Walls, serien el de la Joanna Liu en un sentida denúncia de les accions antihumanitàries del *powers that be* i el president del certamen tancant l'acte recordant-nos o, gairebé diria, *admetent*, que finalment aquest any Falling Walls ha tingut més contribució femenina que masculina.

El Forum Stage a la Falling Walls Conference 2015 (foto: Falling Walls Foundation)

Fast Forward

El primer dia de Falling Walls és un carrusel, una carrera, un bombardeig, un no parar. Cent presentacions de joves investigadors i investigadores de tot el món. Han estat seleccionats

entre més de 1300 candidats que es van presentar en esdeveniments satèl·lit arreu en els mesos previs a la trobada de Berlín. Cada presentació no pot durar més de tres minuts per convèncer el públic (i el jurat) que la recerca que s'hi descriu pot esfondrar algun mur.

Tres minuts i ni un més per explicar com aplicar els drons a la neteja de granges solars, resoldre els problemes de l'aigua, generar energia neta, anticipar la diagnosi de neonats, anticipar la mobilitat de les cèl·lules canceroses de la metastasi,... Anticipar, anticipar, anticipar... La predicció abans que apareguin els símptomes, com diria segons quina premsa, *ha estat tendència* en els Labs d'enguany. Caldria reflexionar sobre aquesta idea de la ciència com a predictora i componedora de «tot allò que podria potser ser però no sabem si serà tot i que, per si de cas, ho arreglem abans no passi». És, potser, l'argument que més vegades vaig sentir en totes aquestes presentacions accelerades i nervioses. Aquí la recerca es ven -perquè el format es de venda-, es presenta i es publicita com a útil perquè és «ciència Pre-Cog»: anticipació del desenvolupament de malalties, sequeres, inundacions... I és Pre-Cog perquè ho vol resoldre gairebé tot abans no passi.

Però si jo vaig quedar gairebé esgotat i amb prou feines podia seguir totes les presentacions, no vull saber la feina i la rapidesa del jurat. Només va trigar 30 minuts més de l'horari previst per donar el seu veredict. La puntualitat, sembla ser, ja no és alemanya, s'ha quedat a Suïssa. La veritat és que la cosa estava realment difícil i el jurat es va agafar el seu temps. Molt correcte.

Les guanyadores del Falling Walls Labs 2015 (foto: Falling Walls Foundation)

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya
- Xarxa Barcelona +Sostenible

Qui va guanyar?:

1. Sabrina Badir, Escola Politècnica Federal de Zúrich (Suïssa), per un mètode que prediu la probabilitat de naixement prematur i en recomana tractament.

2. Lillian Willetts, Universitat d'Alberta (Canadà), amb un mètode per diagnosticar el càncer de pròstata amb una sola gota de sang i també la seva probabilitat de metastasi.

3. Shani Elitzur, de l'Institut Technion d'Israel, per un mètode per emmagatzemar l'energia sorgida de les reaccions aigua-alumini (adreçat a l'economia de l'hidrogen)

Tres dones de tres possibles guanyadors. No totes Pre-Cogs.

Noms de pes i comunicació de primera

Dilluns va començar una altra carrera de relleus, si bé amb un ritme més pausat: la Falling Walls Conference, la conferència pròpiament dita.

Vulguis o no, que a la palestra amb humor i claredat sortissin uns quants premis Nobel, no deixa de ser un dels grans punts de Falling Walls. Aquí hi ha nivell. També és cert que a vegades no acabava de captar del tot la novetat i la importància d'algunes coses que mostraven persones de gran reputació. Així, no vaig acabar de veure què tant de nou i hipertrencador hi havia a la presentació de CRISPR que va fer Emmanuelle Charpentier. Em va deixar més preocupat encara la presentació de Demis Hassabis, de Google: una introducció hiperlight al *reinforcement learning* amb la coneguda i comercial etiqueta de *deep learning*. Potser a vosaltres no us digui res, però per a mi és cosa corrent en intel·ligència artificial. I aquí és on, per un moment, vaig dubtar de la novetat i importància de totes les presentacions que no eren del meu àmbit. Va ser un moment només, però.

Primera reflexió, doncs: potser no tot serveix per trencar murs i avançar, sinó més bé per trencar els murs de la manca d'informació. És a dir, no em vaig exposar al darrer crit, però sí que em vaig poder posar al dia de molts camps en molt poc temps. Segona reflexió: hi ha premis Nobel que saben comunicar el que fan però d'altres, a més, saben comunicar per què és important el que fan. Tercera reflexió: una certa uniformitat de to i

recursos expressius. Falling Walls s'escapa de la TEDificació total per un pèl. Gràcies a intervencions crítiques sobre la ciència i la societat, vàrem poder sortir-nos d'un excés de confiança massa californià. Allò que us deia d'aquell toc europeu, de quan Europa era un refugi de crítica, si voleu (ja fa temps d'això). Saskia Sassen, sobre els poders financers; Nalia Kabeer, sobre les traves de l'accés de la dona al treball i la desigualtat de gènere; Nilüfer Göle, sobre la ceguesa i responsabilitat d'Europa en la consideració de l'Islam a Europa (només quatre dies abans de París), i Nina Kraus, sobre la relació entre pobresa i educació a través de la música, van ser investigadores -tot dones com veieu- que van temperar la positivitat habitual com es presenta i justifica la recerca. A més, ja ho he dit, del toc d'atenció de Metges Sense Fronteres, que va fer entrar directament l'ètica en el panorama. Totes plegades ens van salvar de caure acríticament rendits a les meravelles de la ciència amb tocs d'atenció ben posats enmig de tanta promesa. Aquestes dones van fer que Falling Walls es distingís, amb nota, d'altres esdeveniments basats en el toc extra positiu i acrític de presentació i venda de la ciència als quals estem ja, per desgràcia, massa habituats. I la ciència tenia alguna cosa a veure amb l'esperit crític, oi?

Hi ha més Falling Walls però són dins Falling Walls i a vegades casi no es veuen

Falling Walls no s'esgota en el Lab ni en les presentacions. El Venture Falling Walls i el Falling Walls Circle (*by invitation only*) són tan importants com la resta. I s'hi couen coses. En el primer, diners i *start-ups* i en el segon, recomanacions per organitzar la recerca científica a Europa. Del primer, se'n comuniquen els guanyadors. Del segon, encara n'estic cercant els resultats. Deu ser que encara falta algun mur comunicatiu que enfonsar en això de la comunicació de la política científica.

En qualsevol cas, Falling Walls va ser una bona ocasió per posar-se al dia, trobar-me amb companys de l'ACCC i amb vells coneguts de Barcelona, com en Rolf Tarrach o en Luc Steels (si es que podem dir que tant l'un o l'altre encara són de Barcelona).

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya
- Xarxa Barcelona +Sostenible

Us recomano que viviu aquesta experiència. I espero que quan em preguntin on era el 9 de novembre de 2016 pugui dir que a Falling Walls: falling-walls.com.

La vegetació que conviu amb nosaltres

II·lustració científica

El 27 de novembre va tenir lloc, dins el marc del cicle d'activitats del cicle *Jo il·lustro la ciència* a la Biblioteca Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte, una xerrada sota el títol *La vegetació que conviu amb nosaltres*, que va estar impartida pel biòleg Pere Alzina i presentada per Miquel Baidal, coordinador d'II·lustració. L'objectiu d'aquesta xerrada, organitzada per la Biblioteca barcelonina, amb la col·laboració del Col·legi de Biòlegs de Catalunya i l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), era apropar el coneixement sobre la vegetació amb què convivim i donar a conèixer la diversitat d'espècies existents. Alzina, membre del Col·legi de Biòlegs de Catalunya, va descriure les diferents espècies d'arbres que ens podem trobar a Barcelona i explicà que a la capital catalana «hi ha verdor tant a l'entorn urbà (matolls i bosquines) com dins de l'entramat urbà (jardins i eixides privades, arbrat viari, parcs urbans, etc.).

Pere Alzina a la xerrada (foto: Miquel Baidal)

A Europa hi ha més de 140 espècies d'arbres autòctons i a Catalunya n'hi ha 100». En finalitzar la xerrada, molts dels assistents van apropar-se al parc de la Sagrada Família per participar en la trobada de dibuixants urbans que s'havia organitzat per dibuixar la vegetació del parc. Els resultats d'aquesta activitat es troben exposats a l'espai jove de la Biblioteca des del dia 18 de desembre i es podran visitar fins al proper 17 de gener.

Podeu veure fotografies de l'acte al següent enllaç: <http://bit.ly/1O6jtZV>.

Propera visita al sincrotró ALBA

Assistència gratuïta

L'Associació Catalana de Comunicació Científica organitza una visita al Sincrotró ALBA, a Cerdanyola del Vallès, per a qui estigui interessat a conèixer la única instal·lació de l'Estat d'aquestes característiques i descobrir el seu potencial per a la recerca. La visita guiada se celebrarà el proper 21 de gener, dijous, a les 17.30. L'assistència és gratuïta, però requereix inscripció, ja que l'aforament es limita a 25 persones. Les reserves s'assignaran per ordre d'inscripció.

Qui desitgi assistir a la visita ha d'escriure a l'adreça secretaria-tecnica@accc.cat un missatge amb l'assumpte «Visita ALBA», en el qual s'indiqui el nom, cognoms, correu electrònic i empresa o entitat de les persones que desitgen participar en la visita.

El termini d'inscripció és el 13 de gener.

Més informació sobre l'ALBA al seu web: www.cells.es

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya
- Xarxa Barcelona +Sostenible

L'ACCC s'adhereix a la xarxa «Barcelona +Sostenible»

Una entitat impulsada per l'Ajuntament de Barcelona

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) s'ha sumat a les entitats i empreses que conformen la iniciativa *Barcelona + Sostenible*, xarxa d'organitzacions que, amb la signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat, assumeixen la seva coresponsabilitat en la construcció d'una Barcelona més sostenible i es comprometen a contribuir-hi, cadascuna des del seu àmbit.

L'ACCC ha estat admesa per la seva tasca informativa i de conscienciació sobre el problema de la qualitat de l'aire de Barcelona mitjançant l'organització d'una sèrie de taules rodones i debats amb la participació de científics, periodistes i membres d'organitzacions polítiques i socials, com ara el debat celebrat amb motiu de les passades eleccions catalanes: <http://bit.ly/1KG8CR9>.

Antecedents

Després de l'aprovació del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat l'any 2002, l'Agenda 21 de Barcelona va començar la fase anomenada *Acció 21*, centrada a concretar les actuacions per avançar col·lectivament cap a l'assoliment dels objectius fixats. Amb la renovació del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat el 2012, el programa

actualment s'anomena Entitats i Empreses + Sostenibles.

Hi poden participar les empreses, associacions, universitats, col·legis professionals, emprenedors i altres col·lectius amb nucli d'activitat a Barcelona que desenvolupin accions a favor de la sostenibilitat i les facin públiques.

Més informació al web de la iniciativa on es poden consultar les entitats que en formen part: sostenibilitatbcn.cat.

L'Institut de Microcirurgia Ocular (IMO), nova entitat col·laboradora de l'ACCC

L'Institut de Microcirurgia Ocular (IMO) és la nova entitat col·laboradora de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC): imo.es. L'IMO se suma a l'Associació Catalana d'Instal·lacions de Tractament de Residus Especials (ACITRE), Aigües de Barcelona (AGBAR), la Fundació Centres de Recerca de Catalunya (CERCA), Ciment Català, Col·legi Oficial Infermeres i Infermers de Barcelona, Fundació BBVA, Fundació "la Caixa", Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI), Futureco Bioscience, Gas Natural-Fenosa i Novartis.

IMO institut de microcirurgia ocular

Podeu consultar quines entitats ens donen suport al final d'aquest butlletí i a la columna dreta del nostre web accc.cat.

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya
- Xarxa Barcelona +Sostenible

«Quèquicom», Premi Nacional de Recerca

En la categoria de Comunicació científica

El programa de divulgació científica de Televisió de Catalunya *Quèquicom* ha estat guardonat al desembre amb el Premi Nacional de Recerca a la categoria de Comunicació científica. L'espai dirigit pel soci i membre de la junta de l'ACCC, Jaume Vilalta, ha rebut aquest guardó que suma a altres reconeixements recents com ara el premi de comunicació d'Òmnium Cultural.

El Premi Nacional de Recerca està organitzat pel Govern de la Generalitat i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI), entitats que a més han guardonat a Manel Esteller, professor d'investigació ICREA i director del Programa d'Epigenètica i Biologia del Càncer de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL) i cap del Grup d'Epigenètica del Càncer d'aquest centre i professor de Genètica de la facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (UB), per la seva activitat de recerca. A més, l'organització ha premiat en la categoria de Talent Jove a Frank Koppens, professor d'investigació ICREA a l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO); han concedit el Premi Nacional de Mecenatge Científic a la Fundació Catalunya-La Pedrera; i el Premi Nacional al Partenariat Públicoprivat en R+I a la Fundació Alícia.

Jaume Vilalta a «Quèquicom» (foto: ccma.cat)

Resum de la llista de distribució

Els temes més comentats al desembre

La llista ja ha demostrat en diferents ocasions ser un bon espai per obtenir suggeriments. S'hi va dirigir una consulta sobre cursos de comunicació científica i, d'entre les respostes, figuren el projecte europeu de l'Institut de Recerca de la Sida (IrsiCaixa) *RRI tools*, amb cursos de recerca i innovació responsables (rri-tools.eu); la plataforma Coursera; l'oferta de la Fundació Esteve (bit.ly/1tYfFzh) o s'hi va recomanar el Màster d'Història de la Ciència (bit.ly/1ZmUnd0) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i estudis similars per a cursar en diferents universitats estatals.

Una altra consulta que s'ha fet al desembre ha estat si es coneixia algun web on pacients puguin compartir dubtes sobre salut. Entre els suggeriments trobem patientslikeme.com i patientpower.info.

I precisament una qüestió de salut ha estat un dels temes més comentats. Una *llistaire* ha consultat què hi ha de científic en la hipersensibilitat a la radiació de camps elèctrics, arran d'un mareig sofert en visitar les instal·lacions del supercomputador Mare Nostrum. La pròpia participant va anticipar que era conscient que moltes persones no donen credibilitat a aquesta realitat: «Sé que molta gent no creu en la hipersensibilitat a les radiacions, i diuen que les molèsties que produeixen en algunes persones es deuen a l'efecte nocebo». Una altra participant va indicar que, com a mostra, la sensibilitat química múltiple (SQM) sí que està reconeguda com a malaltia. Un altre membre de la llista va confirmar que «les hipersensibilitats no són un producte de la imaginació de la gent, sinó simples respostes fisiològiques. [...] No hi ha cap raó per pensar que les hipersensibilitats químiques o a les radiacions no tenen base fisiològica, el que passa és que no s'han descobert els mecanismes que les provoquen.»

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya
- Xarxa Barcelona +Sostenible

Una de les informacions més comentades del desembre va ser el Premi Òmnium de Comunicació atorgat a l'equip del programa de Televisió de Catalunya de divulgació científica *Quèquicom*. Un bon grapat de participants de la llista va felicitar l'equip del programa dirigit per Jaume Vilalta, soci i membre de la junta de l'ACCC. I també dins del mes de desembre el programa va ser guardonat amb el Premi Nacional de Recerca en la categoria de comunicació científica.

Una altra de les felicitacions del mes ha estat per a un altre programa de televisió. En aquest cas, per l'estrena d'*Animalades*, a la desconnexió catalana de La 2 de TVE el 28 de desembre a les 18h45. L'espai, presentat per la sòcia de l'ACCC Evelyn Segura, «viatja als racons més icònics de Catalunya per descobrir a l'espectador els misteris de la fauna i la flora autòctones»:
rtve.es/television/animalades.

De l'1 al 31 de desembre s'han enviat 178 missatges a la llista. En cas de voler participar als debats, començar-ne de nous o simplement estar a l'aguait del que s'envia, podeu inscriure-us-hi seguint les instruccions: bit.ly/1kF2m2c

Associa't a l'ACCC

Fes-te membre de la nostra entitat

Més de 200 professionals entre comunicadors, periodistes, divulgadors i científics en sí mateix, entre d'altres, formen part de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC). Si tens interès per la comunicació científica, fes-te soci/a informant-te al nostre web: <http://bit.ly/1uB8FKi>.

L'ACCC a Internet

Segueix-nos a:

Web: www.accc.cat

Twitter: [www.twitter.com/ACCC](https://twitter.com/ACCC)

Facebook: www.facebook.com/ACCCcientifica

LinkedIn (empresa i grup):

[www.linkedin.com/ceddtj](http://www.linkedin.com/company/ceddtj)

[www.linkedin.com/aaisv4](http://www.linkedin.com/company/aaisv4)

Vimeo: www.vimeo.com/accc

Raconet de la llengua

Terminologia de les vacunes

El TERMCAT ha publicat el diccionari en línia *Terminologia de les vacunes*, que conté un recull de 135 fitxes sobre termes relacionats amb la vacunació (91 fan referència a conceptes generals i 44, a vacunes preventives). Com es habitual en els diccionaris del TERMCAT, cada entrada inclou, a més de la denominació catalana, els equivalents en castellà, en francès i en anglès. Les que fan referència a termes generals, contenen una definició del concepte, i algunes fitxes inclouen notes que proporcionen informació sobre el terme. El diccionari pot consultar-se en línia (<http://bit.ly/21F5SOQ>) i també es pot descarregar en un arxiu pdf (<http://bit.ly/1MJ5S5t>).

Mercè Piquer

L'ACCC és membre de:

- World Federation of Science Journalists
- European Union of Science Journalists' Associations
- Confederación de Sociedades Científicas de España
- Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació
- Cens d'entitats de foment de la llengua catalana de la Generalitat de Catalunya
- Xarxa Barcelona +Sostenible

Entitats col·laboradores de l'ACCC

COL·LEGI OFICIAL
INFERMERES I INFERMERS
BARCELONA

IMO
institut de
microcirurgia
ocular

